

SUMARI: Editorial (1) • El solar dels jutjats (2) • Parlem amb Joan Mallarach i Hubertus Pöppinghaus (6) • Ranxo de Carnestoltes (11) • Entrevista a Carme Serarols (12) • 8 de març de 2023 (14) • Més enllà del soroll (16) • Concurs de cuina i receptes (18) • El nom dels nostres carrers (20)

BUTLLETÍ INFORMATIU DE L'ASSOCIACIÓ VEÏNAL DEL CASC ANTIC

C. del Rec, 27 | 08003 Barcelona | Tel. 93 319 75 65

EL SOLAR DELS JUTJATS HA DE SER PEL BARRI

EDITORIAL

Des del Departament de Justícia de la Generalitat ens volen imposar la construcció de la nova Audiència Provincial en l'espai que va quedar lliure una vegada fora de servei, ara fa 14 anys, i posteriorment enderrocat l'edifici dels Jutjats de Barcelona.

Les raons que argumenten són les despeses per l'enderrocament i la necessària, diuen, proximitat al Pa-

lau de Justícia. Ens informen a més que el Departament de Cultura iniciarà, en breu, tasques arqueològiques per veure i tractar què hi ha en el subsòl i que aquestes tasques duraran dos anys.

Els nostres barris estan saturats d'equipaments de ciutat, de dependències administratives, d'hotels, museus, restaurants, discoteques... i mancats d'equipaments de barri, d'espais verds, d'escoles, d'espais de joc infantil, d'habitatge social, de pi-

sos tutelats per a gent gran i alguns dels que tenim estan mal ubicats i d'altres insuficients i obsolets.

Constatem, una vegada més, el poc que importem els veïns i veïnes, que volen continuar desfent el barri, expulsant-nos de totes les maneres possibles, provocant el tancament dels comerços de tota la vida. Que poc els importa el futur amenaçat amb la contaminació, el canvi climàtic i la brutícia cada cop més angoixant. Els únics importants són els turistes, certes elits funcionari-als i el negoci que de l'especulació i l'explotació dels nostres barris en poden fer.

No podem defugir la responsabilitat que tenim envers els nostres barris i els seus ciutadans. Hem de desplegar tots els mitjans al nostre abast per fer front a aquesta nova agressió i revertir l'ús judicial del solar. L'única força que tenim és la gent, tots els que ens estimem el barri hi hem de ser. Demanem que les entitats veïnals, associacions, assemblees, consells, sindicats, etc., hi siguin. La SOSI hi serà. ♦

1A SESSIÓ DEL CICLE DE DEBATS: ALTERNATIVES PEL SOLAR DELS JUT

La Plataforma **RESCATEM EL SOLAR** està formada per diferents col·lectius vinculats al barri.

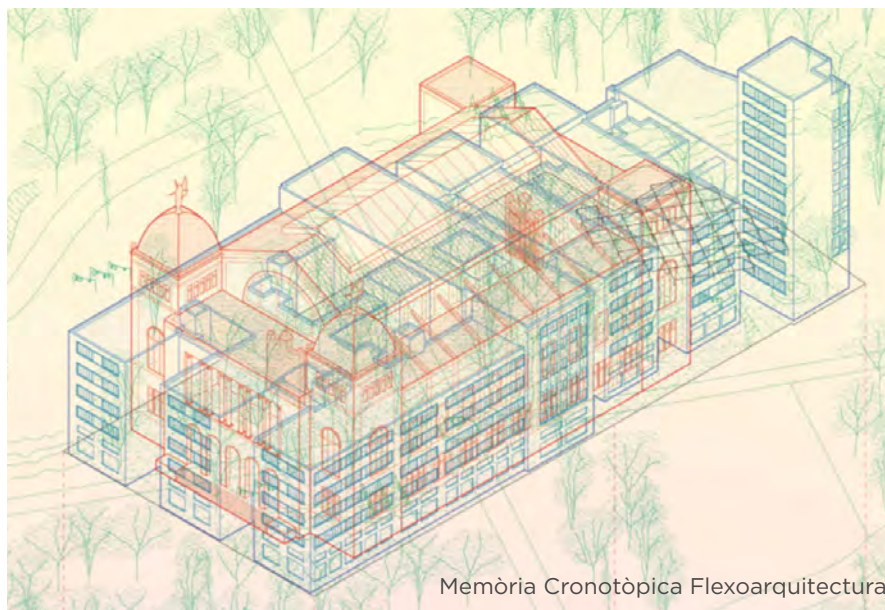
Fa temps que reivindicuem, amb múltiples accions, un ús social per a l'espai de 5.500 m² on s'ubicaven els antics jutjats, al passeig de Lluís Companys. Aquest espai és propietat de l'Ajuntament, cedit al Departament de Justícia que vol construir l'Audiència Provincial.

Al Festival d'Arquitectures de Barcelona del 2022 Flexoarquitectura va fer la instal·lació *Memòria Cronotòpica*, va recuperar la història del solar, va incorporar els conceptes *Reprogramar*, *Recircular* i *Reactivar* i també va posar en evidència la potència i les infinites possibilitats d'aquest espai. Llavors vam veure clar que ens faltava informació per tenir criteri i contrastar.

Quins són els reptes de futur immediat a les ciutats? Quines són les alternatives més adients per a aquest espai?

Per trobar respostes hem encetat un **cicle de debats oberts** amb professionals de l'arquitectura, l'urbanisme i el paisatgisme. Us presentem ara el resum de les ponències de la 1a sessió.

Tomeu Ramis. *Arquitecte de l'equip Flexoarquitectura, professor de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la UPC i altres universitats. Han construït habitatge social a Les Corts i han remodelat l'illa del mercat de la Sagrada Família entre d'altres projectes, també una proposta per activar els espais soterrats a la plaça de les Glòries.*

Per la instal·lació al Solar vam fer una reflexió des de la **recircularitat i el reús** de materials resultants de l'enderroc sistemàtic d'estructures existents, en vista al seu reaprofitament i enfront del creixement incontrolat de les ciutats. A l'espai dels jutjats hi ha hagut una gran quantitat de tones de matèries que van estar enderrocades i no es van aprofitar per ser reprogramades, recircularades o reactivades.

Després de la **Necròpoli medieval** (segles VII–IX) hi va haver els **Jardins de la Fussa** (segles XVI–XVIII) es feia ús funcional d'aigua del Rec Comtal (horts, bugades...) però també un ús lúdic de l'aigua (espais de lleure i repòs). A l'Exposició Universal de 1888 es va construir el **Palau de Belles Arts**, que albergava un triple orgue elèctric, dels més importants d'Europa. Era un edifici-instrument. Va ser enderrocat el 1942, les 29.390 tones que es van utilitzar en la seva construcció van desaparèixer, una immensa quantitat de matèria que s'esfuma.

En la construcció dels **Jutjats municipals** (1964–2017) es van utilitzar unes 15.797 tones, es van gastar 2,8 milions d'euros per enderrocar-lo i volen construir la nova audiència de 52.000 m² i 67 milions d'euros. No pot ser que seguim pensant en clau del que es proposava el 2010.

Per què no reprogramar i per què no recircular?

La Míriam García diu: “no és un solar” no és un lloc a disposició, en espera de. És un Sòl, exactament.

La nostra posició és radicalment no fer res, perquè hi ha molta vida vinculada ja en cada cm² de terra, hi creixen plantes i altres espècies. És possible un nou pacte d'interdependència entre els diferents agents i podria incorporar-se a sistemes superiors d'aigües i d'infraestructures vegetals que ja existeixen.

Pensem les ciutats des de la Planta, per distribuir, codificar i limitar recintes que han de ser o equipament o habitatge o zona verda. Però la ciu-

tat que ve, en la qual ja hi som, és una ciutat que necessàriament s'ha de pensar en clau de Reprogramar, resignificar espais existents i en clau Secció. Així parlem de la "ciutat per hores", que no pot tenir metres quadrats tancats durant els caps de setmana, i que ha de poder espremer aquells metres quadrats de què ja disposa abans d'edificar.

Si s'hagués de fer alguna intervenció, seria en clau secció híbrida per con- viure diferents programes, compati- bles amb cobertes verdes i sobre un terra que no cal tocar ni ocupar-ne tota la superfície.

Pia Fontana. *Arquitecta i urbanis- ta de l'equip Mayorga+Fontana, pro- fessors de la UPC. Treballen a partir d'un estudi exhaustiu previ dels terri- toris i les necessitats reals de les perso- nes que els habiten. Autors del procés de reflexió dels eixos transversals per a la transformació de la Meridiana i de parcs urbans a diverses ciutats.*

Aquest solar és **El solar**, ho és tot, una ròtula, fa de transició entre bar- ris, té un paper de parc i d'equipa- ment, és hipercomplex.

Els arquitectes, abans de comen- çar un projecte de barri, hauríem de conèixer l'existent, per a qui està pensat i saber la manera com viu la gent, com es mou i utilitza els espais urbans, per identificar aspectes relle- vants no tan evidents.

Debat: Alternatives pel solar dels jutjats, 1a sessió.

Poble Nou és també un barri com- plex. Vam estudiar com fan servir el barri 4 col·lectius: nens, adolescents, adults i població flotant. Una radi- ografia del barri identifica el carrer Perú-Paraguai (hi ha més de 8 esco- les) com a prioritari per qualsevol projecte. Són les escoles i la proxi- mitat qui protagonitza i vertebrava la vida del barri.

De 30 parcs a Barcelona el més ben puntuat va ser el del Clot, a la barreja d'usos s'afegeix que és un parc sense tancaments, no té reixes.

A Colòmbia vam fer un parc equipat i sense tancament on poden passar moltes coses. Vam partir del recor- regut de les persones. Els arbres són importantíssims, són llocs en si mateixos i a la seva ombra la gent realitza activitats. L'aigua i els jocs infan- tils també són fonamentals.

Vam estudiar els espais intermedis en- tre equipaments al carrer de Ribes. El Centre Cívic Fort Pienc és un referent com a centre intergeneracional, però entre el Teatre Nacional i l'Auditori hi ha una franja perduda, envoltada de tancaments que impedeixen que passin més coses a la vida urbana.

Pensem en aquest solar des de:

1. Treballar amb la ciutat existent,

conèixer bé el que tenim i reuti- litzar-ho.

2. Fer radiografies de ciutat, no no- més per tenir dades, és perquè això canvia la percepció personal per una visió més ampliada.
3. Un equipament per donar vida a aquest solar, que funcioni les "24 hores" del dia, amb un programa variat, ampli, constant, intergene- racional i de proximitat.
4. Vincular-ho també a una reflexió sobre el tema del verd i l'aigua. Una topografia activa.
5. Per què no ens oblidem del "So- lar"? Trenquem aquest límits. Sense tancament, permeable, transitable, mantenint la funció de ròtula i que tot el que es faci aquí estigui en sinergia i connec- tat amb allò que passa al voltant, perquè el solar és també tot el que passa al seu voltant.
Per què no pensar en un equipa- ment difús? El Solar no és un solar.

Com a veïns a tots en agradaria que passés alguna cosa. I si reclameu treure la tanca?

Míriam Garcia. *Arquitecta, pai- satgista i urbanista de Landlab. Pro- fessora de la UPC i altres universitats, membre de l'Assemblea pel Clima Neutral i les Ciutats intel·ligents de la UE i del Comitè Científic Europeu.*

1A SESSIÓ DEL CICLE DE DEBATS: ALTERNATIVES PEL SOLAR DELS JUT

Lavalen premis com La XII Biennial espanyola d'Arquitectura i Urbanisme i Good practice 2012 del comitè Un-Hàbitat de Nacions Unides.

El treball de Flexoarquitectura sobre aquest espai va fer aflorar les capes de la simbiosi cultural i ambiental per poder projectar-les en el futur. Aquests 5.500 m², per a molts “buits i tancats”, jo els veig plens de vida.

Quin paper jugarien aquests metres quadrats en la ciutat naturalitzada que necessitem? En un context de crisi climàtica per a la biodiversitat i la salut de tots els qui habitem la ciutat? A més, a prop d'aquest lloc, per sanar aquesta ciutat, es construirà un enorme tanc de tempestes (una catedral submergida per aconseguir laminar l'aigua de pluja).

La contraposició d'aquest futur per necessitat té al davant el passat del Jardins de la Fussina, un espai capaç d'hibridar l'oci i el joc a través de l'aigua del Rec Comtal. Aquesta aigua que es vol portar a prop ja hi era, eren jardins en simbiosi amb

les necessitats del moment. Necessitem retenir aigua i molts diners per retenir-la, quan aquest lloc ja l'ha retingut. Cal regenerar la memòria d'aquest lloc i articular-la en funció de les necessitats del futur.

En un futur que volem amb més equitat i una vida més sana quin és el paper d'aquest solar? Quin enginyeria seria capaç d'acollir de **manera simbiòtica un programa climàtic i un altre social**, que és el repte de tots els solars a totes les ciutats?

Aquest solar té un valor molt important que és la seva mida, permet el que no permeten altres. Sempre tenim una mirada extractiva de la ciutat, i amaguem les coses que ens permeten viure. Aquesta ciutat necessita verd i espais per laminar l'aigua. Jo parlo de Verd i de Blau i parlo de simbiosi, intentar confluïr programes que són necessaris i no excloents perquè si no aquest solar gran es fragmentarà i perdrà la potència que té d'activar operacions importants i necessàries, com ja es va fer anteriorment.

Pensem en el futur immediat: augment de 2°C de temperatura, 3 pandèmies més, no tindrem platges, la gentrificació... què passarà i què necessitarem? Què passarà en les nits tropicals que tindrem en aquest pisos que compartim?, amb aquest infants? Quin paper hi juga aquesta peça?

Han de conviure aigua i usos socials, fins i tot amb tipologies per inventar.

AIGUA i GRAN. Perquè aquest sòl és una OPORTUNITAT PEL FUTUR, igual hi ha edificis que són oportunitats pel present.

Manel Larrosa. *Arquitecte i urbanista, regidor d'urbanisme a l'Ajuntament de Sabadell 1979-87, ha participat en desenes de projectes urbanístics com la via verda de Sant Llorens- Collserola, col·labora amb les plataformes Sabadell Cruïlla i Via Vallès.*

Als anys setanta la reivindicació ciutadana a Sabadell va aconseguir el Parc Catalunya en 40 ha molt centríques i de propietat privada. La natura està dintre de la ciutat.

Formulacions per aquest Solar:

1. Argument de dotacions locals: 5 capsetes d'un equipament dotacional Són quadradets de 14 x 14 m amb 4 apartaments per planta, en total 200. S'ha de combinar el màxim de zona verda i equipaments. Sobretot cal augmentar l'espai del solar: s'hi ha d'incorporar el trosset final del passeig Picasso. Tot el carrer Comerç ha de ser *àrea de vianants*.
2. Argument cultural: està al costat del passeig Lluís Companys i del Parc, que són dues mirades de com fer natura a dintre de la ciutat, però del segle XIX. Si hi afegim els Jardins de la Fussina, l'Umbracle, l'Hivernacle i el Museu de Ciències Naturals l'argument cultural pesa més. I quina és l'aportació de principis del segle XXI a aquest discurs de la natura dintre d'una ciutat tan densa?
3. Argument urbanístic: tenim aquesta peça en frontera, després tot el passeig Picasso i tot el Marquès d'Argentera i tot el Moll de la Fusta. Aquesta llarguíssima L, amb la densitat que tenim, l'hauríem d'humitejar, rebentar els paviments. El Moll de la Fusta és un

fracàs, és un espai molt pavimentat a repensar. El ferrocarril de l'estació de França es pot unir amb el Morrot soterradament. També el Maremagnum és un espai mal resolt. Si es pensa en un conjunt més ample tenim més pistes. El Solar està molt ben situat en aquesta L, és un espai enorme, hi ha possibilitats de jugar-hi i de renaturalitzar-lo.

Per què un equipament com la Biblioteca Provincial s'ha de posar al costat de l'estació de França? Si es posés a Manresa o a Rubí guanyarien una dinàmica de centralitat impressionant. Ni Audiència Provincial ni Biblioteca Provincial. El Barcelonès és receptor net d'inversions, la hiperconcentració de recursos i població és excepcional. Cal que Barcelona aprengui a descentralitzar-se, alguns equipaments de país han d'anar fora d'aquí, per un equilibri de país.

L'Ajuntament de Barcelona celebra la supermodernitat de totes les operacions urbanístiques de noves oficines, activitats, etc. però el preu és la destrucció de la ciutat social, per això la reivindicació dels equipaments locals és transcendent.

Ana Badenas, *Arquitecta i urbanista. De l'equip 300.000 km/s*

que treballen amb milers de dades per fer una radiografia de les ciutats. Són autors del Pla d'Usos de Ciutat Vella i de l'Agenda Urbana de Santa Coloma de Gramenet. Premi Catalunya d'Urbanisme Manuel de Solà-Morales i Premi d'Urbanisme Espanyol 2019.

Espai públic. Al districte de Ciutat Vella només tenim 5,8 m² de verd urbà per habitant, per sota de la mitjana de la ciutat i del recomanat per l'OMS. És important la qualitat i la distribució de l'espai verd. La major part de l'espai verd està ubicat a les vores: el Parc de la Ciutadella, l'eix del Passeig de Sant Joan i dins del barri només al Pou de la Figuera.

Dels 4.561 arbres a Casc Antic el 60% estan al parc de la Ciutadella, perquè el 20% dels carrers són molt estrets, fan menys de 4 m i és impossible plantar-hi un arbre.

Equipaments. Tenim 5,24 m² d'equipament per habitant, per sota de la mitjana a la ciutat també. La gran majoria d'equipaments del barri són culturals i d'escala de ciutat, atrauen molts turistes i gent de Barcelona i metròpoli. També tenim molts equipaments administratius i de caire institucional, que són inaccessibles i no teixeixen vida comunitària.

Les escoles bressol només cobreixen el 38% de la demanda i més de la meitat de l'alumnat del barri va a estudiar fora del barri. També falta equipament esportiu.

A més, a Ciutat Vella hi passa tot, el 20% de l'agenda de cultura de la ciutat porta una gran pressió turística i unes 12.500 persones que cada dia venen a treballar.

Quins problemes porta aquesta sobresaturació?

1. Ciutat Vella és el districte on tenim més població exposada al soroll, que impacta directament en la salut. Tenim soroll diürn del trànsit i soroll nocturn de l'oci.
2. Processos de gentrificació i persones en risc d'exclusió residencial.
3. Pujades del preu dels lloguers.

Tot això expulsa la població del barri. El solar no pot solucionar els problemes del barri, però té una superfície rellevant, impossible d'aconseguir a la ciutat. S'ha de ser ambiciós i pensar bé què s'ha de fer, no ha de ser fruit de les necessitats del dia a dia que porten a fer coses que després s'han de canviar. També ha de servir per teixir unes directrius exemple del que volem com a barri i com a ciutat. ♦

Farmàcia Agramonte

Plaça de
la
Llana, 11

661192472 / 933195921

farmacia.lallana@gmail.com

PASSIÓ PER LA SALUT

LA TEVA FARMÀCIA AL
BARRI

Servei a domicili gratuït

PARLEM AMB JOAN MALLARACH I HUBERTUS

L'entrevista a Joan Mallarach i Hubertus Pöppinghaus el 15/03/23.

SOSI: Vosaltres va ser cofundadors de l'associació "Veïns en Defensa de la Barcelona Vella", entitat que va tenir un paper molt rellevant en les lluites veïnals en els anys noranta i primera dècada del segle XXI. Ens agradaria parlar sobre la història d'aquesta associació i quins objectius tenia.

Joan: A principis dels anys noranta, l'Ajuntament va començar a posar en marxa el PERI, Pla Especial de Reforma Interior a Ciutat Vella, aquest pla significava l'expropiació i enderroc d'una part molt significativa dels edificis dels barris de Sant Pere i Santa Caterina.

El barri medieval va perdurar fins el segle XIX i, com que els rics se n'havien anat cap a l'Eixample, el nostre barri s'havia anat degradant. Era un lloc per viure que es trobava a uns preus assequibles. Nosaltres estàvem a favor que s'havia de fer una intervenció, creïem que s'havia de sanjar, però els nostres criteris no coincidien en la manera de fer de l'Ajuntament.

Hubertus: Nosotros propusimos una cosa muy novedosa, la partici-

pación ciudadana, que significaba no hacer los planes urbanísticos desde arriba e imponerlos a las personas y el tema de la sostenibilidad porque se podía vivir en el casco antiguo de la ciudad sin coche propio. En cambio, teníamos frente a nosotros personas que estaban en asociaciones de vecinos de la época, gente de la izquierda muy progresista que defendían que aquí no iba a vivir nadie sin su coche propio.

Nosotros no éramos retrógrados, nos llamaban bohemios, amantes de las piedras. Nosotros defendíamos lo que hoy es sentido común. Pero al mismo tiempo defendíamos a las personas, teníamos reuniones sobre cómo defenderse de la expropiación, conseguir que la gente no perdiese sus derechos.

J: Jo, quan vaig arribar aquí, cap a l'any 91, vaig anar a una reunió de l'Associació de Veïns del Casc Antic i vaig exposar la meua crítica respecte les obres, però allà no hi havia res a fer, perquè la majoria dels dirigents de l'Associació eren del PSUC i quan es va redactar aquest PERI en el govern municipal hi participava el PSUC.

En aquests plànols es veu en què consistia el PERI. Això era la xarxa medieval de Santa Caterina, i aquí hi ha un espai buit que suposava la intervenció. Aquí hi havia molts veïns que vivien en una finca tipus Eixample, tenien patis de llum, era formidable. Doncs res, tots amenaçats que serien expropiats. L'afectació venia del Pla Cerdà que preveia obrir diverses vies, una és la Via Laietana, una altra paral·lela al Raval i una altra transversal que havia de passar per davant de la Catedral.

Va ser a partir d'aquell enderroc que uns quants ens trobem i veiem claríssim que per a ser crítics amb aquell Ajuntament ens havíem d'ajuntar. I així vam fundar l'Associació de Veïns en Defensa de la Barcelona Vella, cap a l'any 95 o 96.

H: El Pla Cerdà funciona muy bien dentro del Eixample, pero para su autor el Casc Antic era un objeto extraño, ni siquiera estaba prevista una plaza Catalunya y tenía un problema de accesibilidad. En vez de hacer un anillo con un gran boulevard como se hizo en Viena, él solamente tenía previsto las perforaciones para las vías rápidas.

J: En aquest barri hi havia moltes finques afectades pel Pla Cerdà perquè estava previst fer aquestes grans vies. Passen les dècades, no hi ha cap intervenció, excepte la Via Laietana, després ve aquest ajuntament socialista, aconseguen fons d'Europa i planegen fer una gran intervenció. Però aquest projecte té unes conseqüències, perquè el barri té un gran valor patrimonial i per a les persones que han viscut sempre aquí, el pitjor que els pot passar és que els desplacin. En aquest context resulta que hi ha un petit grup de gent que comencem a qüestionar

BERTUS PÖPPINGHAUS

ENTREVISTA

aquest projecte, molt aviat la nostra associació creix i en els actes que fem, assemblees, etc. cada vegada hi ve més gent.

H: Ofrecimos apoyo a las personas. Nosotros considerábamos que la postura del gobierno municipal era desarrollista con esta idea que hay que arrasar los edificios antiguos y poner unos bloques igualitos. Querían hacer una plaza en medio del barrio con un enorme parking debajo para hacer entrar coches en el barrio. Incluso pedían una financiación de fondos de la Unión Europea de Medio ambiente urbano. En esto se equivocaban, porque yo en Bruselas les decía, ¿sabéis lo que están haciendo? Os piden dinero para el medio ambiente urbano, pero abren carreteras e introducen más coches

en el Casc Antic. Nosotros denunciamos esta contradicción.

J: Tot el Pou de la Figuera havia de ser un gran aparcament. Nosaltres vam fer algunes assemblees en el cine de les Javerianes, omplíem la sala, imagina't l'envergadura que va suposar aquest moviment, hi havia cada vegada més gent implicada del barri, afectats. Nosaltres oferíem assessorament jurídic amb l'advocat Eduardo Moreno, perquè hi havia molta gent amb pocs ingressos que tenien un lloguer indefinit, podien perdre el lloguer antic i les condicions del nou contracte canviaven. Això va fer que molta gent s'ajuntés amb nosaltres, i l'Ajuntament encara els amenaçava, però finalment van aconseguir millors drets i més diners d'indemnització.

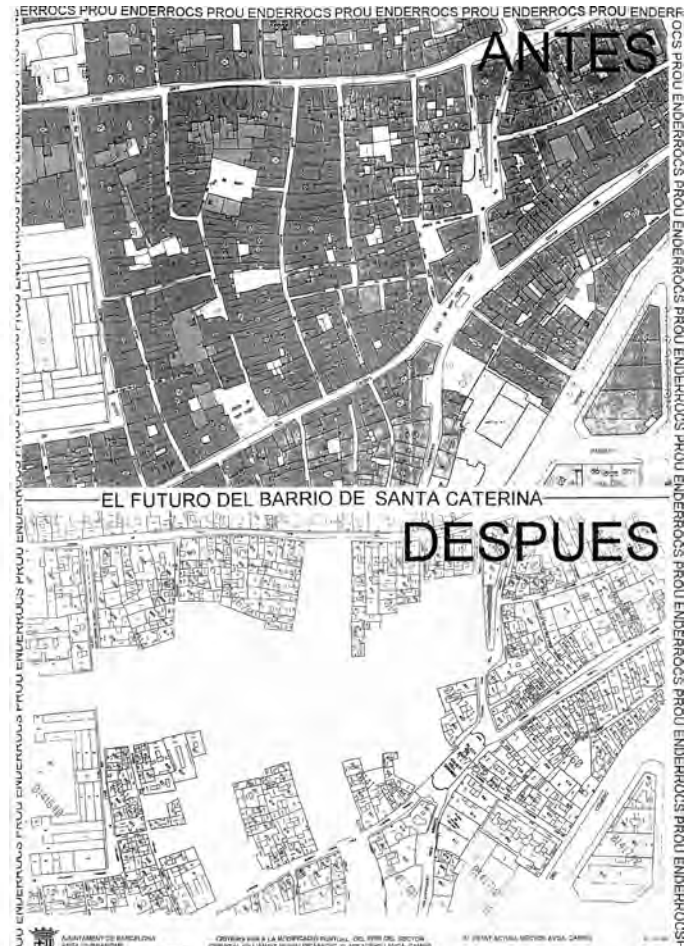
A la plaça del Pou de la Figuera hi havia una gran quantitat de patrimoni medieval i no enteníem per què s'havia d'enderrocar. La lluita del Forat de la Vergonya va durar molt de temps, amb lluites davant les excavadores. Aquell va ser un dels conflictes amb una confrontació més dura, va venir la Guardia Municipal i van repartir cops de porra.

H: Nuestra propuesta era esponjar, reabrir los patios, quitar el chabolismo que se había desarrollado en las últimas plantas. Se podía quitar alguna finca para abrir alguna placeta, pero con microcirugía, no cirugía de guerra.

Los vecinos plantaron árboles, esto me encantó, fue uno de los temas con más participación directa. Crearon una plaza verde, pero vino la

Cartell de Toni Batllori.

Cartell contra els enderroc del barri de Santa Caterina.

PARLEM AMB JOAN MALLARACH I HU

policía y arrancó estas plantas. Entonces los vecinos iban al Parc de la Ciutadella, sacaban las plantas y las volvían a plantar. Esto era un parque hecho por ellos mismos, incumpliendo miles de normativas, fue impresionante, no se había visto algo igual en la ciudad.

J: La primera fase de l'enderrocament va ser a Allada Vermell, allà van anar molt més ràpid en l'execució, però en la fase del Pou de la Figuera tot el barri estava més sensible a aquest tipus d'actuacions i va durar molt més temps. Una de les coses que vam aconseguir és que no es fes l'aparcament sota la plaça, perquè això volia dir entrada de molts més cotxes al barri.

H: La razón era que si iban a reformar las casas existentes, los antiguos propietarios podían volver a reclamarlas. Era un tema puramente jurídico y por esto tenían que derribarlo todo. Yo hablé con el arquitecto Enric Miralles, que quería hacer un jardín en el Forat de la Vergonya respetando algo de la estructura medieval.

J: En el sector del Pou de la Figuera, els propietaris no podien arribar

a cap acord per renovar perquè eren terrenys afectats i els edificis podien ser expropiats, en això hi jugava l'Ajuntament.

Els enderrocs van ser un gran perjudici per tot el barri, tant pels afectats com pels que hi estaven a prop, hi havia un deteriorament general, hi havia rates immenses pel carrer. Tot aquest deteriorament va interessar a l'Ajuntament, això ho vam denunciar diverses vegades als plens del Districte. Al Jordi Llobet, que era el president de Veïns en Defensa, entre dues persones van agafar la cadira on ell estava assentat i el van expulsar.

Hi havia finques que les estaven enderrocant i a la finca del costat hi havia una o dues famílies que no signaven. Aleshores aquella persona que havia viscut allà durant dècades s'havia quedat sola i li feien una pressió brutal per enderrocar la finca, encara que hi hagués molta gent al barri en contra d'aquestes intervencions. Una de les coses que ens animava a nosaltres a seguir és que creixia la resposta dels mitjans de comunicació. De tot això l'Ajuntament se'n donava i va tenir por, també perquè l'Hubertus tenia contactes amb Brussel·les.

H: Después intervinieron los ocupas, con diferentes temas, la boda de la Infanta Cristina, el cine Princesa... todo aquello se les estaba escapando, hubo manifestaciones fuertes, nos acusaban de ponernos en el lado de los terroristas. *La Vanguardia* sacó un titular que estaban con bazocas lanzando bolsas de colores, con una foto que parecía una guerrilla urbana.

J: Una de les eines per executar aquest projecte era PROCIVESA, una empresa amb capital privat i municipal per obligar la gent a acceptar la renúncia al seu contracte de lloguer. Allà dins hi havia gent de l'Ajuntament, però es comportaven com a empresa privada quan tractàvem amb ells, hi havia una situació de prepotència. Hi havia gent especialitzada que es dedicava a això, eren advocats, gent superdura, amenaçaven als veïns, "o signes o et faran fora". Aquesta gent va fer molt mal i va crear molta por entre els afectats, van aconseguir disminuir el moviment de resistència.

SOSI: Finalment, com va acabar la lluita a la plaça del Forat de la Vergonya, es va aconseguir alguna cosa?

H: El Pou de la Figuera es la primera plaza no asfaltada. Nosotros propusimos un proyecto con una consulta al vecindario, se propuso un campo de fútbol, esto era inaudito, queríamos el suelo con sauló en vez de asfalto. Queríamos que no se repitiera el modelo de la plaza Allada Vermell con todos los bares, queríamos una plaza para el barrio y no para el turismo. En esta época, a finales de los noventa, ya empezaba la conciencia crítica contra la masificación del turismo. En este sentido se ha conseguido algo, pero a mí me hubiera gustado mantener el tejido comer-

Actuació de la Guàrdia Urbana al Pou de la Figuera.

Enderrocs al sector del Pou de la Figuera.

cial y de los vecinos. Esto se ha conseguido solamente en parte.

J: El tant per cent que es volien carregar de Ciutat Vella era immens, era una intervenció nefasta pels barris de la Ribera i Sant Pere. Per la nostra part, la idea bàsica era aconseguir que aquestes intervencions al costat del Mercat de Santa Caterina fossin diferents, que s'aturés aquesta via transversal programada pel Pla Cerdà, aturar la continuació del carrer Méndez Nuñez cap avall.

Veïns en Defensa encara existeix en aquesta època, perquè som nosaltres els que denunciem el cas Palau. L'edifici de la cantonada al costat del Palau de la Música, deien que estava amenaçat de ruïna. Però no hi havia cap criteri arquitectònic ni urbanístic per actuar-hi, simplement aquí hi poden intervenir perquè ja estava afectat des de feia dècades. Van posar xarxes durant anys i som nosaltres els que comencem a anar en contra d'aquest pla.

H: Estamos hablando de la época de la regidora del Distrito Itziar González. Ella creía que podía ayudar y salvar Ciutat Vella, pero cayó por la corrupción del Palau. Ella hizo el proyecto de participación ciudadana alrededor el hotel del Palau en el que nosotros participamos. Pero ya le

advertimos, porque desde el interior del Palau nos llegaban informaciones anónimas que aquello era una tapadera, que servía para financiar partidos.

J: Veïns en Defensa va fer un full explicatiu molt ben fet, amb els plànols de l'hotel que volia fer el Millet, i donant arguments que allò era una operació d'especulació, que no estava justificat que s'enderroqués l'edifici. L'Ajuntament socialista i la Generalitat estaven col·laborant amb en Millet. Volien construir un hotel amb un aparcament a la planta sotano.

Nosaltres dèiem: com pot ser que al costat d'un edifici que fan concerts s'incentivi el tràfic de cotxes? Finalment el Millet va passar un parell de nits a la presó gràcies a la denúncia que va fer Veïns en Defensa. Allà es va començar a destapar aquesta gran operació de corrupció que hi havia al Palau de la Música. L'advocat Daniel Jiménez ens va donar suport per fer la denúncia. També va ser molt important la col·laboració d'en Toni Batllori i altres il·lustradors.

En aquesta època, aquestes denúncies i mobilitzacions ja es feien conjuntament amb l'Associació de Veïns. Hi ha un moment que amb la Maria Mas la Sosi canvia i aleshores comencem a fer accions conjunta-

ment. També ens va donar suport la FAVB, a partir de l'any 2000 nosaltres ja no érem aquells bitxos rars.

SOSI: Per acabar, podríeu explicar quan va acabar la vostra associació Veïns en Defensa?

J: Teníem un local al carrer de la Sèquia, tanquem el local l'any 2007, però encara alguns procediments judicials continuaven, la gent ens demanava que no ho deixéssim.

H: Para mí, esta época se superpone con la masiva llegada del turismo que transformó el barrio para peor. Las épocas anteriores humanamente fueron tremendamente ricas. En esta época yo no podía andar por el barrio sin hablar con los vecinos, fue una época realmente increíble, había un ambiente impresionante.

J: Nosaltres ens sentim protagonistes de l'època del PERI. S'han fet moltes destrosses, però se n'haguessin fet moltes més. En tinc un gran record, d'aquest barri, de l'edifici on jo havia viscut quan era estudiant. A mi m'agrada el barri, no en marxaré, però em sap molt de greu que la transformació es fes sense respecte pel teixit social i pels edificis històrics en bon estat, ni s'actués amb criteris de sostenibilitat. ◆

CRONOLOGIA DE VEÏNS EN DEFENSA DE LA BARCELONA VELLA

1995

- Estatuts de VDBV signats el 26 de setembre de 1995, president Jordi Llobet.

1996

- Revista PERI-Ilem.

1997

- Denúncia de l'ús de fons de la EU de medi ambient urbà en els enderrocaments del Casc Antic.
- Encàrrec a l'arquitecte Enric Miralles del projecte de prolongació de l'avinguda Francesc Cambó.

1998

- Paralització de l'enderroc del palau Gòtic del carrer Basea, 8-10. Les pintures gòtiques salvades estan exposades en el Museu d'Història de la Ciutat.
- *Fòrum internacional de la Barcelona Vella: Les alternatives a una reforma caduca* a l'Ateneu Barcelonès.

1999

- Vídeo *Peri-II al centre històric de Barcelona*, de Joan Mallarach. Presentació al CCCB amb debat públic.

2000

- Publicació *Catàleg de la Destrucció del Patrimoni Arquitectònic Històric-Artístic del Centre Històric de Barcelona*, d'Octavi Alexandre.

2002

- Publicació *La remodelación de Ciutat Vella, un análisis crítico del modelo Barcelona*, de Stefanie von Heeren.
- Paralització i canvi del projecte de construir blocs d'habitatges en el solar del carrer de la Carabassa amb suport del músic Manu Chao.
- Gran manifestació a la Via Laietana d'un conjunt d'associacions contra les operacions urbanístiques a Ciutat Vella.

2003

- Nou president: Hubertus Pöppinghaus.

2004

- Al·legacions contra el futur hotel de Nuñez i Navarro al carrer del Rec Comtal.
- Proposta veïnal per a la plaça del Forat de la Vergonya, grans protestes i participació ciutadana.

2008

- Nou president: Enric Mir.
- Denúncia anònima des de dins del Palau de la Música contra les malversacions i activitats il·legals per part de la direcció de la Fundació Palau de la Música Catalana.
- “Xoriçada” davant del Palau de la Música.
- Cas Millet i Montull, al·legacions contra la MPGM que permet la implantació de l'hotel del Palau de la Música per l'empresa Olivia Hotels amb un pàrquing davant del Palau.

2009

- Interposició de recurs contenciós administratiu contra l'acord de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de Barcelona pel qual s'acorda autoritzar l'enderroc de l'edifici del núm. 17 del carrer de Sant Pere més Alt i l'adequació del projecte urbanístic hotel·ler.

2010

- La Fiscalia presenta una querrela contra Fèlix Millet i Jordi Montull per tràfic d'influències i apropiació indeguda en el cas de l'hotel del Palau.
- Tancament del local de VDBV del carrer de la Sèquia.

2013

- Sentència del TSJC per la qual s'estima parcialment el recurs de l'AVCA i VDBV i acorda la protecció integral de l'edifici del núm. 17 del carrer de Sant Pere més Alt.

2015-2016

- En la causa penal contra Millet i Montull i la cúpula d'urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona per l'assumpte de l'hotel del Palau, es cita a declarar l'antiga regidora de Ciutat Vella Itziar González i el president de VDBV Enric Mir.

2017

- Sentència del TSJC per la qual s'estima el recurs contra el pla d'usos de 2013, el qual l'anul·la íntegrament.

2018

- La Subcomissió d'Urbanisme de Barcelona aprova definitivament la derogació de la MPGM de les finques de Sant Pere més Alt, Amadeu Vives i carrer de la Ciutat, de manera que les finques deixen d'admetre els usos hotelers i tornen a l'ordenació anterior al 2009. ◆

RANXO DE CARNESTOLTES 2023

Seguint amb la tradició, aquest any també s'ha fet el Ranxo de Carnestoltes el dissabte 18 de febrer a la plaça del Forat de la Vergonya.

El ranxo el vam organitzar entre l'Associació de Veïns, i les cooperatives de consum Tota Cuca Viu i Les Horteres de la Rivera que van fer l'olla vegetariana. Els comerciants del barri van participar amb l'aportació dels seus productes i des de ben aviat un grup de veïns i veïnes vam fer bullir l'olla. També hi va haver un taller de màscares organitzat per Fundació Adsis.

A l'hora de dinar, a la taula hi va participar molta gent i l'ambient va ser molt positiu durant tot el matí. Aquesta activitat ens ajuda a conèixer-nos més entre tots els veïns i les diferents entitats del barri. ♦

El nostre agraïment per a tots els comerciants que van fer possible el Ranxo de Carnestoltes:

Agustí, aviram i caça
Alec, ous i derivats
Polleria Angelines
Carns Miquel
Maria i Joana
Hermanos Alonso
Fruites i verdures Soto
Xarcuteria, Carles Martí
Debón, xarcuteria
Martí Jordi, Carn
Cansaladeria J. Vilà
La Cansaladeria
David carnisers
Carnisseria Anna i Ramon
Arias, carns selectes
Casaponsa, carnisseria
Carnisseria M. Mercè
Miquel, carnisseria
Hugo, menuts
Mercè, carnisseria
Ràfols, llegums
Josep, llegums
Lamiel, queviures
Bar Restaurant Blau
Cafés el Magnífico
Llegums cuits Jaume
Fruiteria Vuitcamps

Ambient a l'hora de dinar.

Servint el ranxo.

Taller de màscares.

BON VENT
BARCELONA

C. Argenteria, 41 - 08003 Barcelona
T. 932954053 - www.bonvent.cat

LA BOTIGA DE REGALS DEL BARRI

Artesania local
Decoració
Espelmes d'olor
Parament de la llar
Antiguitats
Joies
Espardenyes
Bosses
Complements

MEMÒRIA HISTÒRICA DEL BARRI

PARLEM AMB LA CARMER SERAROLS

©Elena Fonts

La Carme és d'aparença fràgil, però de voluntat potent i valenta.

Vaig néixer el gener de 1944 a les Planes d'Hostoles. Tenia un germà i una germana. Als dos anys em van diagnosticar insuficiència a la vàlvula mitral, que s'agreujà amb una endocarditis: poca gent se'n salvava perquè no hi havia antibiòtics. Això va ser un motiu de rebuig a moltes feines.

Fins als deu anys vaig anar a l'escola. Després, a casa, brodava; així vaig guanyar els primers diners. De joveneta col·laborava a la parròquia organitzant jocs per a la canalla. Jo volia ser mestra, però la malaltia que patia ho impedia.

Fins als disset anys vaig estar al col·legi de les Hermanas de la Caridad de San Vicente de Paúl a Arenys de Mar, ensenyava a brodar i d'altres activitats.

Als divuit anys vaig venir a viure a Barcelona. Primer, al barri de Sant Andreu, a la Fraternitat Cristiana de

Malalts Crònics i Minusvàlids. Allà feia molta feina: reunions, presentació de llibres, viatges, etc. En vaig marxar temps després per discrepàncies.

La religió m'ha ajudat molt. A la parròquia del carrer d'Urgell hi havia una comunitat cristiana de base i hi vaig conèixer la Comunitat de Taizé. Vam anar a una concentració a França que va ser una experiència meravellosa.

A Montserrat, amb l'abat Cassià M. Just, vam fer trobades de jovent. També vaig participar a l'Assemblea de Catalunya i ens vam haver d'amaragar per la intervenció policial.

Als anys setanta vaig venir a viure al barri de Sant Pere i vaig conèixer la bona gent del Santuari Mare de Déu de l'Ajuda on vaig ser feliç.

L'any 1974, a la Vall d'Hebron, l'Asociación Nacional de Invàlidos Civiles (ANIC) va inaugurar una escola d'infants minusvàlids que no podien accedir a l'escola normal i hi vaig treballar sis anys ensenyant manualitats. L'any 2006 em van fer un homenatge al Centre Cívic del Poblenou i va venir molta de la gent que havia ajudat.

A partir de l'any 1980, va entrar la droga al barri i això va ser tràgic. L'any 1983 la sida va fer estralls i l'atenció als hospitals era problemàtica per la por del contagi.

També vam intervenir en la denúncia de les condicions infrahumanes que patien les àvies a la residència privada per a gent gran Alba, situada a Vallvidrera.

La Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat (CUS), associació d'usuaris de la sanitat pública, la vam fundar l'any 78 amb l'Associació de Veïns del Casc Antic i les vocalies de sanitat de totes les associacions de veïns barcelonines. Els objectius de la CUS eren la defensa de la sanitat de qualitat, pública i universal i el control a la sanitat privada. Les activitats principals que fèiem eren la rehabilitació, la prevenció de malalties, denúncies de deficiències i de males praxis, xerrades, protestes, etc. En vaig ser presidenta més de trenta anys, motiu pel qual em van atorgar la medalla Josep Trueta.

Destaca la col·laboració del Col·lectiu Ronda i la participació voluntària dels veïns i de les veïnes.

La primera actuació del servei Programa d'Atenció Domiciliària, Equips de Suport (PADES), format per metges, infermeres i treballadores socials, va començar aquí, al nostre barri. La lluita per assolir aquest servei va tenir resultats positius. La difusió en els mitjans de comunicació hi va ajudar molt.

La CUS i la Generalitat vam formar una comissió per concretar els drets dels malalts que va funcionar tres anys. S'edità un llibret que reflectia els drets esmentats. Es feia un seguiment de la seva aplicació per assegurar els drets de l'usuari.

A partir d'aquest llibret els hospitals van aplicar els drets dels malalts a la seva gestió. La primera Oficina d'Atenció a l'Usuari va ser a l'Hospital de Sant Pau.

Vaig participar en la campanya de la candidatura de Pere Casaldàliga al Premi Nobel de la Pau.

Les activitats les he fet sempre de manera voluntària i altruista. En alguna ocasió vaig rebre amenaces.

Les Oficines d'Atenció a l'Usuari s'han institucionalitzat. La CUS i la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB) defensaven que la participació dels usuaris continués i ho van descartar. Ara no se'n fa el seguiment.

En els hospitals on la gent estava organitzada es tenia informació que facilitava fer les denúncies pertinents. La coordinació entre la gent de fora, usuària, i la de dintre, metges i metgesses i infermeria, va ser essencial per resoldre problemes.

La CUS rebia poques subvencions: només un 25% del que necessita-

va, i la resta l'havia de buscar allà on fos. Un despatx d'advocats laboralista, que posteriorment seria el Col·lectiu Ronda, va ajudar molt en la documentació i l'assessorament jurídic, principalment de Jordi Pujol Moix, especialitzat en qüestions sanitàries.

En el Consell d'Usuaris de la Sanitat ens reuníem cent persones de diferents entitats i sindicats, partits i hospitals privats de Catalunya.

En un acte d'homenatge del sector sanitari al conseller Xavier Trias hi va assistir la ministra de Sanitat, i es va comprometre a legalitzar la Interterritorial sanitària a totes les comunitats autònomes. En el seu parlament Trias va dir: La Carme és el meu martell, però té raó. Deien que no hi havia diners per gastar; jo responia: "Gasteu menys en armes i més en medicines".

L'any 2003 em vaig desvincular definitivament de la CUS. M'havien proposat ser-ne presidenta honorífica i ho vaig desestimar. Vaig continuar en les lluites del barri, mai no he perdut les ganes d'ajudar.

L'any 2000 vaig venir a viure a aquest pis, propietat del Patronat de l'Habitatge Municipal. Abans m'havien adjudicat un pis a sobre del CAP, on vaig estar sis anys.

Aquests edificis es van construir quan van tirar a terra els antics. A molta gent la van enviar a la Zona Franca, molt lluny del barri, i no en volien marxar. Hi havia famílies en situacions greus. El veïnat vam lluitar i protestar. Feia plorar.

A l'edifici on visc hi manca manteniment i, com a conseqüència, hi

ha problemes importants. No entenc que una entitat municipal no se'n cuidi. A la gent que no paga el lloguer la fan fora. Jo he ajudat a arreglar molts problemes. Els lloguers no són iguals per a tothom, depèn de la pensió que es cobri. Hi ha casos molt injustos. El lloguer ha de ser social, per favor!

A mi em digueren que pagava molt poc. Cobro 600 euros i en pago 200 de lloguer. Vaig haver de comprar bombones de butà per cuinar i escalfar-me, perquè em van dir que havia de canviar la instal·lació del gas, que no funciona perquè està mal feta. Jo no puc gastar aquests diners i, a més, se n'hauria d'ocupar i ho hauria d'assumir qui ho ha fet malament. Amb pensions de 300 o 400 euros ningú que viu a la finca pot pagar la calefacció. Malgasten els diners que reben del Fons Europeu, destinats a estalviar energia, que també ajudarien a resoldre aquests problemes energètics.

Al barri hi ha moltes associacions, però per a la gent que està molt fofuda no hi ha res. El Centre Sociosanitari del Fòrum té deficiències.

Perquè no es perdi la documentació que tinc a casa, m'agradaria dipositar-la a l'Associació de Veïns.

Fa quatre anys vaig patir un ictus. Em van ingressar a la Unitat Funcional d'Ictus a l'Hospital del Mar, que funcionava molt bé, i després a l'Hospital de l'Esperança per a fer la rehabilitació.

La pandèmia ha deixat ferida la sanitat. ◆

Moltes gràcies, Carme.

8 DE MARÇ 2023. JUNTES I DIVERSES

El Grup de Dones del Casc Antic ens hem mobilitzat per la diada del 8 de Març i hem organitzat diferents activitats.

El 3 de març es va projectar a la Sosi la pel·lícula *Retrato de una mujer en llamas*, de Céline Sciamma. La trama de la pel·lícula és la relació entre dues dones a la Bretanya francesa del segle XVIII. Va ser un èxit i es va omplir la sala.

El matí del dia 8 vam instal·lar una taula informativa davant del Mercat de Santa Caterina i a la tarda vam participar a la manifestació a la plaça de la Universitat. La manifestació va ser un crit a la llibertat i a la diversitat de les dones. Desenes de milers de persones vam desbordar els carrers amb el lema VAGA FEMINISTA CONTRA EL SISTEMA PATRIARCAL, CISHETERO, RACISTA I CAPITALISTA. Finalment, es va llegir el manifest del 8M 2023.

El dia 10, al local de la Sosi, vam inaugurar l'exposició CA LA DONA: ESPAI D'ACCIÓ FEMINISTA, que és un homenatge a l'entitat Ca la Dona. S'explica amb imatges i cartells la seva trajectòria i les obres al nou local del carrer de Ripoll, 25. En nom de Ca la Dona va parlar Vicky Moreno, explicant com es va desenvolupar el projecte de construir un espai de dones i per a dones, fins a assolir que l'entitat sigui una referència del Moviment Feminista de Catalunya. Per cloure l'acte de pre-

sentació, la companya Glòria Roig ens va obsequiar amb una original sessió de màgia.

El 17 de març vam participar en una ruta històrica pel barri a càrrec del Centre Cultural El Born: LES DONES DE 1700, VEUS SILENCIADES. Es va fer una visita al conjunt arqueològic del Born i una passejada pel barri, parlant de les xarxes de solidaritat que desafiaven les regles establertes en la Barcelona del moment. ♦

Manifestació del 8 de març.

Presentació de l'exposició Ca la Dona, espai d'acció feminista.

MILAR SANTA CATERINA

Av. Francesc Cambó, 27-31 - C. Álvarez de Castro • 08003 Barcelona

Tel.: 93 295 57 64 - Mòbil: 619 05 40 94

E-mail: santacaterina@milar.es

SOM MÉS FORTES

VAGA FEMINISTA CONTRA EL SISTEMA CISHETERO PATRIARCAL RACISTA I CAPITALISTA.

Les feministes, juntes i diverses, lluitem per unes vides dignes per a totes. Som radicalment defensores de la vida i des d'aquí cridem:

PER LA DEROGACIÓ DE LA LLEI D'ESTRANGERIA

Aquesta llei és un aparell de violència institucional masculista, perquè les seves disposicions racistes i patriarcal ens violenten i criminalitzen les dones migrants.

CONTRA LES GUERRES

La guerra és tot el contrari a sostenir la vida de les persones i del planeta. Denunciem la militarització de la societat, que confon la pau i la seguretat amb més armes i control.

CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Els femicidis són la punta de l'iceberg de la violència estructural, profundament arrelada a la societat patriarcal. Ens sumem a la petició de diversos col·lectius feministes de seguir mantenint el consentiment al centre de la llei "Només sí és sí" perquè ha estat una reivindicació del moviment feminista per garantir la nostra llibertat sexual.

PEL DRET AL PROPI COS

Exigim que la defensa del dret a decidir sobre el propi cos, com el dret a l'avortament, es garanteixi com a dret fonamental. Exigim un accés lliure, de qualitat i gratuït a l'avortament, independentment de la situació econòmica o el país de procedència.

PEL DRET A EXISTIR I SER FORA DE LA CISHETERO-NORMA

Denunciem l'augment dels discursos d'odi contra les persones trans, contra les dones trans i les transfemines. El feminisme no és transfòbia. Les dones trans som dones.

CONTRA EL CAPACITISME

Les dones amb diversitat funcional física tenim el dret a exercir el control de les nostres vides i el dret a la plena participació de la societat.

PER UNES CONDICIONS LABORALS DIGNES

Demanam el reconeixement de tots els drets laborals i socials de les treballadores dels àmbits més precaritzats. Alertem sobre la greu situació que afecta les dones joves i migrants en situació administrativa irregular.

PER UNES PENSIONS DIGNES PER A TOTES

Les dones pensionistes exigim que la pensió de viduïtat sigui el 100% de la pensió de la parella, exigim acabar amb la bretxa de gènere tot aplicant a la pensió mínima el Salari Mínim Interprofessional.

EN DEFENSA DELS SERVEIS PÚBLICS I CONTRA LES PRIVATITZACIONS

Exigim ser protagonistes de la nostra salut i dels nostres cossos, cal erradicar el biaix de gènere androcèntric en la recerca i la pràctica mèdica per tal de garantir un tractament de la salut igualitari per a les dones.

PER UNA EDUCACIÓ FEMINISTA, DE QUALITAT, PÚBLICA, CATALANA I LAICA

La coeducació i l'educació sexoafectiva són indispensables per prevenir les violències masclistes. Creiem que cal educar en la diversitat i potenciar la riquesa i la igualtat real d'oportunitats.

EN DEFENSA DEL DRET A L'HABITATGE DIGNE

Les polítiques neoliberals que ens expulsen dels nostres barris i ciutats tenen una afectació concreta en les dones. En el context de la bombolla dels lloguers impossibles, la feminització de la pobresa aguditza la vulneració del dret a l'habitatge.

DAVANT L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

Ens rebel·lem davant l'ecocidi fruit de la sobreexplotació dels recursos naturals. Exigim energies renovables, sostenibles, amb gestió de proximitat i a l'abast de totes les persones.

CONTRA LA REPRESSIÓ

Els darrers anys, el creixement i els avenços de la lluita feminista, com a lluita revolucionària que és, ha generat una resposta criminalitzadora i persecutòria per part dels sectors conservadors i antifeministes.

HEM DEIXAT DE CALLAR
SI LES FEMINISTES ENS AUTOORGANITZEM SOM IMPARABLES
JUNTES I DIVERSES SOM MÉS FORTES

MÉS ENLLÀ DEL SOROLL

Barcelona presumida, com qui es posa colorets, amb anuncis i pintades t'empastifes les parets.

Que bonica ets Barcelona La Trinca (1980)

Aquesta paròdia de la cançó de Peret fa referència a un període on els primers governs democràtics van haver de fer front a la degradació del que es coneixia com “la Barcelona grisa”. El problema no era només la capa de greixum que cobria els edificis, sinó també l'extensa desfiguració del patrimoni urbà, en incorporar tota mena

d'afegits constructius i publicitaris, que sovint nòcultaven el valor. A Ciutat Vella, a aquesta degradació general s'hi sumava la manca d'espai públic i l'estigma de certes àrees de concentració de la marginalització. A favor, el pes de la història, la identitat veïnal, els preus molt assequibles i, sobretot, la possibilitat de somniar per tal com hi havia tant per fer.

Les tres línies mestres del govern municipal, a partir dels vuitanta, van ser: amb el PERI esponjar, és a dir, tirar a terra habitatges o illes senceres de cases per guanyar espai públic; la conversió dels carrers en zona de vianants; i l'aposta per la rehabilitació de façanes del

“Barcelona, posa't guapa”, en considerar-les encertadament un patrimoni col·lectiu, i sotmetre-les a estrictes normatives municipals. Sens dubte, aquesta transformació, traumàtica i costosa per a alguns, va comportar una millora dels barris, però també l'expulsió de part dels seus habitants i comerços tradicionals, efecte negatiu que les institucions van fer molt poc per paliar, enlluernades com estaven per la marca “Barcelona”.

Quatre dècades després, el veïnat es veu de nou menystingut per la depredació econòmica de molts restauradors i comerciants i la manca d'una actuació decidida —potser fins i tot còmplice— de l'Ajunta-

HERBOLARI

Establiment especialitzat en la venda de plantes medicinals, tés, espècies, elaboracions artesanals i productes integrals per a tractaments en fitoteràpia i dietètica.

- Massatges (terapèutics)
- Teràpies alternatives (Reiki, Flors de Bach...)
- Tallers de (ús de les Plantes Medicinals, Aromateràpia...)

HORARIS:
 Dimarts a divendres de 11 a 15 h. / de 17 h. a 21 h.
 Dissabtes de 11:30 h. a 15 h. / de 17:30 h. a 21 h.

HERBOLARI

c/ Flassaders 14, Barcelona 08003
 Tel: 93 319 69 42 | herboribera@gmail.com

ment. Tot i que a partir de l'any 2010 a Ciutat Vella es limita l'obertura de nous establiments d'oci i restauració, es troba una coartada molt més lesiva i perjudicial per al benestar dels veïns, en traslladar les demandes denegades d'ampliació de l'aforament dels espais interiors, als nous espais públics, amb una concessió massiva de llicències de terrasses, moltes de les quals ficades amb calçador i amb poques garanties a la pràctica d'assolir uns mínims per garantir la qualitat de l'entorn.

Als restauradors, però, ja no es basta amb la colonització legal dels espais públics. Segons declaracions del regidor del districte, Jordi Rabassa, el resultat de l'última

inspecció massiva a terrasses és que cap no complia amb les ordenances i que els incompliments més greus eren dels grans empresaris. Un diagnòstic preocupant, propiciat per les sancions toves, fàcilment assumibles, i l'esporàdic control que allibera de l'amenaça de tancament per múltiples reincidències, que fa tan rendible la sobreocupació i l'apropiació indeguda dels espais contigus amb més taules i tota mena d'impediments físics a la lliure circulació.

La transformació de Ciutat Vella, a favor dels veïns, ha estat superada per un procés on actors, que sovint no resideixen al districte, extreuen la màxima rendibilitat de l'espai pú-

Tex i fotos: Mireia Masó Mas
blic. De nou, es tornen a acumular capes de brutícia, però ja no són les grises, és la contaminació visual llampant que empastifa parets i terra. Els terribles adossats de plàstic s'escampen fins i tot enganxats a edificis patrimonials amb mobiliari estampat de marques comercials, les botigues omplint el carrer de mercaderies, bibelots i anuncis, les façanes es tornen a ocultar sota retolacions i cartells no normatius... Està clar que el model turístic no desapareixerà, que restauració, comerç i terrasses, veïns i turistes hem de conuiu, però cal exigir, com a ciutadans, pel nostre propi interès, el de la nostra ciutat i el seu llegat, també dels sacrificis, el respecte a l'espai de tots. ◆

Color i Pintura SOLÀ

Totes les pintures i tots els colors
Pintura · Decoració · Drogueria · Neteja
www.coloripinturasola.com

Ara tenim pintures en liquidació!

Mestres Casals i Martorell 20
08003 Barcelona
Tel 93 319 84 04
M Urquinaona / Jaume I

Astúries 18
08012 Barcelona
Tel 93 217 00 68
M Fontana

La preparació del
Ranxo de Crnestoltes.

PENSAMENTS I RECEPTES AMB COL

El passat 15 de desembre la cooperativa de consum Les Horteres de la Ribera vam organitzar un aperitiu amb el motiu de posar en comú les nostres recerques i inspiracions gastronòmiques. Durant la trobada vam fer el **Primer Concurs Hortera de Plats de Verdures de la Cistella "Això no és una pinya"**. Per animar els concursants i donar suport a negocis del barri, vam premiar els plats guanyadors amb un val per menjar a la cooperativa vegetariana La Báscula (Flassaders, 30) i amb una selecció de rebosteria preparada per la jove pastissera de Crumbles (Fonollar, 14).

Per entendre la *raison d'être* del nostre concurs, cal explicar una mica l'experiència quotidiana de ser Hortera. Formar part d'un grup de consum no és només autogestió, amistat i compromís amb l'agricul-

tura justa, ecològica i de proximitat, sinó que es tracta de cultivar ganes i creativitat a la cuina. Sense aquesta política, menjar sempre producte local i de temporada de vegades es pot arribar a fer-se costa amunt.

El que pot espantar a les noves incorporacions a la cooperativa són els mesos d'hivern i la seva extraordinària oferta de verdures de la família *Brassicaceae*. Les brassicàcies són com les millors famílies d'avui en dia: diverses i cosmopolites. Els germans i les germanes brassicàcies que podem trobar a la cistella que recollim cada dijous de l'Associació de Veïns del Casc Antic són: col llombarda, col romanesc, col de trinxat, col de brussel·les, col de pell de galàpet, col kale, col-i-flor, bròquil... De fet, el Mediterrani és la regió amb la major varietat de brassicàcies del

món mundial. I per gaudir-les com cal, hem de tenir més d'una recepta al nostre llibre de cuina.

A part d'aprendre com cuinar les brassicàcies, com vam fer al concurs, podem aprendre de les brassicàcies i la seva capacitat de transformar-se i mostrar-se a la altura de les circumstàncies (o totes les coccions o no coccions possibles). No ens oblidem que les cols es poden menjar crues, bullides, fregides, guisades, farcides, trinxades... I justament ara tot indica que ens calen unes gotes de força (tan fortes com a l'olor de la col a l'olla) i uns aires d'esperança.

Quatre mesos després d'aquell aperitiu els nostres estimats productors l'Enric i la Dulu s'enfronten a la sequera i la incertesa d'un clima més calorós que mai. Esperem que pu-

Il·lustració de la cuinera-artista Laure Curci, guanyadora del premi pel Plat Més Original. El plat es titula "COSMIKALE" i és un maridatge à la *Brassicaceae* entre la versatilitat i el "tenir cap" (a més d'uns quants anys llum de creativitat).

1 EL ASTRO

2 SUS ANILLOS

Text: Mattea Cussel

guem tornar a dir “A l’abril, aigües mil” sense sentir que parlem d’un altre mon, d’un passat llunyà... però mentrestant intentem ser versàtils, com una bona brassicàcia, i de pensar junts com anar responant a les notícies catastròfiques que ens arriben de lluny i de prop. Si la varietat capitata de la col vol dir “tenir cap”, això farem. ◆

ROLLITOS DE PRIMAVERA CON OBLEAS DE ARROZ

Recepta de la cuinera Lola “buen rollito” Carbonell, guanyadora del premi pel Millor Plat. Si algú sap transformar la col en una menja deliciosa, her name is Lola.

INGREDIENTES (PARA 10 ROLLITOS APROX.)

- 1 cebolla tierna
- 1 zanahoria
- Media col china, normal o galapet
- 10-12 judías verdes
- 2 cucharadas salsa soja
- 2 rodajitas jengibre fresco
- 8 láminas de masa de arroz
- Champiñones o shitake (opcional)
- Aceite de coco (si queréis de oliva)
- Un par de dátiles cortaditos (opcional)

PREPARACIÓN

Hay que tener todo cortadito y preparado. Ready?

1. Cortamos la col y todas las verduritas en juliana (en tiras finas).
2. Se pone el aceite de coco (o el que quieras) en sartén honda o wok a fuego suave. Se echan todas las verduras cortaditas al aceite, espera unos 10 minutos.
3. Se echa el jengibre cortadito. Si quieres añades los shitake y los dátiles. También puedes echar huevo (tiras de tortilla francesa muy fina) o tiritas de pollo o pavo (a los niños les encanta). Pasados 10 minutos más se añade la soja. Esperas unos 5 o 6 minutos según veas que se evapora la soja.
4. Ya tenemos el relleno básico del rollito de primavera. Sacar y dejar enfriar (un poco) en un recipiente aparte.

RELLENAR. MAKING OF ;)

1. Pones el relleno en una bandeja y haces unas 10 partes iguales.
2. Preparas un recipiente con agua caliente del grifo, que irás cambiando si se enfría.
3. Coges una oblea y la metes en el agua, sumérgela totalmente. En 1 minuto o menos ya está blandita. Cógela con mucho cuidado, pues es muy pegadiza, mantenla extendida entre tus manos y déjala tendida en una base de cristal o plástico, para que no se pegue (en papel y madera se pega).
4. Pones la base, la extiendes y con una cuchara se pone el relleno encima, se da forma con la cuchara o con las manos y empiezas a doblar el rollito, tipo paquetito ☺ o sobre.
5. Una vez envuelto, lo depositas sobre una bandeja (¡que no se pegue!) de cerámica o cristal.
6. Repites con las otras obleas. Y ya tenemos los 8 o 10 rollitos formados.

HORNO

1. Precalientas el horno unos 10 minutos.
2. Se prepara la bandeja del horno con papel de cocina y untas un poquito de aceite en el papel para que no se peguen.
3. Depositamos uno a uno los rollitos en la bandeja. Se hornea unos 15 minutos a 160°. Puedes utilizar la visual, a *ojo no falla*: cuando están doraditos por encima ya están listos. ◆

Bon appétit ;)

EL NOM DELS NOSTRES CARRERS:

CARRER DELS METGES

Maria Mas

El carrer dels Metges va del carrer Sant Pere més Baix al carrer del Pou de la Figuereta. Antigament es deia carrer d'en Vernet, nom d'una família que en el segle XV tenia propietats al Pou de la Figuereta, al carrer Gatuelles i al mateix carrer dels Metges. Més tard, en una casa hi fou aixecada una capella dedicada als Sants Metges Cosme i Damià, i com cada any s'hi feien llüides festes religioses que hi portaven una llarga corrua de gent, en la qual predominava la relacionada amb metges, i el carrer d'en Vernet passà a ésser carrer dels Metges.

Fins aquí la veu de Lluís Almerich, *Història dels carrers de la Barcelona Vella*, Volum II.

Itziar González Virós ens explica a *Per no perdre el peu*, Annex a la nova edició de *Barcelona Pam a Pam*

d'Alexandre Cirici. A partir dels anys 1990 s'inicien els enderroc de les illes de cases que el PERI (Pla Especial de Reforma Interior) havia determinat per a l'esponjament i la creació de les tan necessàries zones verdes al carrer d'Allada Vermell i a l'àmbit delimitat pels carrers de Jaume Giralt, dels Carders, dels Metges i de Sant Pere Més Baix. El 2002, el Districte proposa un model de plaça amb aparcament soterrat que revolta el veïnat. El projecte impulsa

l'ocupació, adequació i l'ús del solar que havia quedat lliure després de l'enderroc i de la creació al seu voltant de nous habitatges de dubtosa qualitat arquitectònica. L'anomenat **Forat de la Vergonya** va suposar un fort conflicte entre l'Administració, la Guàrdia Urbana i la ciutadania. Es van viure moments de molta tensió, però el ritme imparabile de la transformació ens ha deixat, malgrat tots els incidents, una de les poques places de Ciutat Vella amb una urbanització tova de sauló, amb arbres i amb un hort comunitari, amb equipaments de barri i espais per a l'esport i el joc. Una font feta pels veïns que van enjardinar el solar en el seu moment d'abandonament municipal.

No deixem que es desvirtui el Forat de la Vergonya amb pseudoprocessos participatius! ◆

SOSI n. 39

BUTLLETÍ INFORMATIU DE L'ASSOCIACIÓ VEÏNAL DEL CASC ANTIC

En aquest número hi han participat: Alfons Solà, Antònia Garcia, Arcadi Martin, Cèsar Algora, Elena Fonts, Esther Roig, Jordi Papell, Josep M. Seguí, Laure Curci, Lola Carbonell, Marga Suñol, Maria Mas, Maria Antònia Doz, Mattea Cussel, Mireia Masó, Montse Cabo, Rosa Brugulat.

VOLS UN BARRI MILLOR? AJUDA'NS A DEFENSAR-LO AMB L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL CASC ANTIC

Associació de Veïns del Casc Antic: Vine a la nostra seu,
al carrer del Rec, 27 **de dilluns a divendres de 18 a 20h**
o escriu-nos a associacio@sosicascantic.cat.
Fes-te soci/sòcia! Quota anual: 20€